Dosarul nr. 3r-392/24; (2-23168623-02-3r-24052024-8)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (judecător Guzun Corneliu)

D E C I Z I E

13 februarie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

în componența:
Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
judecătorii Bostan Angela și Dașchevici Grigore

examinând recursul depus de avocatul Bernaz Alexandru în interesele recurentului Răileanu Ion, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 27 februarie 2024, prin care în temeiul art. 207 alin. (2) lit. h) Cod administrativ, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Răileanu Ion către Casa Națională de Asigurări Sociale, privind anularea actelor administrative și recalcularea pensiei

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 24 noiembrie 2023 avocatul Alexandru Bernaz, acționând în interesele reclamanților Andrei Aladov, Prascovia Arabadji, Elena Arabaji, Elena Arnaut, Nina Arusoi, Eva Bessarab, Stepanida Bîrlea, Elena Boiștean, Matrena Boiștean, Piotor Bolgar, Didina Bozian, Ana Caipac, Nadejda Calceva, Vasili Calciu, Elena Capaclî, Alexandra Capsamun, Nadejda Cara, Nadejda Caraiani, Alexandru Carp, Ivanna Cavajli, Dmitri Ceban, Prascovia Ceban, Olga Cebanova, Ivanna Chiciuc, Anna Chirovici, Ecaterina Chirovici, Semion Chiseev, Serghei Chiseev, Prascovia Cîssa, Vladimir Cîssa, Gavril Colpac, Olga Comur, Ivan Cristov, Stepan Culev, Liubov Culeva, Elena Dobrioglo, Valentina Dombrovschii, Anna Dragni, Evdochia Dudoglo, Ivan Dudoglo, Ivan Dușcov, Elizaveta Ghercioglo, Semion Ghercioglo, Prascovia Gîrlea, Olga Gorelco, Elena Gradinar, Elena Grosu, Ana Hurciuc, Gheorghi Ianacov, Matrona Ichizli, Mihail Ivanov, Valentina Ivanova, Maria Jalbă, Grigore Lazarenco, Nadejda Malițeva, Dmitri Mihnioglo, Vasile Miron, Maria Mitioglo, Vera Mlecicova, Gheorghi Mutcoglo, Raisa Mutcoglo, Olga Neagu, Pelaghia Nedova, Nadejda Nichita, Maria Odagiu, Pelaghia Panaitova, Ivan Petcov, Piotr Plucci, Petra Pulucciu, Ion Răileanu, Nadejda Răileanu, Anna Rușica, Gheorghi Sabia, Vasilisa Sabia, Maria Sarioglo, Anna Sarî, Vladimir Sarî, Ana Secreer, Constantin Statov, Ivan Stoicov, Maria Stoleru, Ivana Strucova, Ecaterina Sucman, Maria Tanurcova, Stefanida Telpis, Ivan Tofilat, Galina Topal, Sofia Tudorova, Piotr Velev, Elena Veleva, Vera Vîrlan, Stepanida Zaharia, Elena Zaikovskaia, Gheorghi Zotovici, a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea emiterii actelor administrative individuale favorabile privind calcularea și achitarea indexării pensiei.

Prin intermediul PIGD cererea a fost repartizată aleatoriu judecătorului Dodon Viorica.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 28 noiembrie 2023, s-a dispus separarea într-un proces aparte a pretențiilor înaintate de fiecare reclamant. S-a reținut spre examinare acțiunea în contencios administrativ a reclamantei Aladov Andrei împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziei nr.6190/23 din 27 octombrie

2023 adoptată în procedura prealabilă și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind calcularea și achitarea pensiei cu indexarea în cuantum de 30,2 % conform coeficientului de indexare a ratei inflației la sfârșitul anului 2022. S-a remis vicepreședintelui interimar al Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, cauzele separate la acțiunea reclamanților enumerați supra, spre redistribuire aleatorie. S-a obligat reprezentantul reclamanților, avocatul Alexandru Bernaz, în termen de 15 zile de la notificarea încheierii, să prezinte câte o copie a cererii de chemare în judecată, cu înscrisurile anexate, pentru fiecare dosar separat, pentru a fi expediate pârâtei.

Prin intermediul PIGD cererea de chemare în judecată formulată de Răileanu Ion a fost repartizată judecătorului Guzun Corneliu, cauzei fiind atribuit nr. 3-3558/23. (f.d. 1)

Poziția instanței de fond.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 27 decembrie 2023, reclamantului Răileanu Ion s-a acordat un termen de 15 zile calendaristice de la momentul recepționării încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de chemare în judecată, și anume: să semneze cererea de chemare în judecată, olograf sau electronic, în condițiile Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (f.d. 33).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 27 februarie 2024, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. h) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Răileanu Ion, a fost declarată inadmisibilă (f.d. 38).

Solicitarea recurentului:

La 15 aprilie 2024 avocatul Bernaz Alexandru în interesele recurenților Bozian Didina, Chirovici Ecaterina, Mitioglo Maria, Nedova Pelaghia, Pulucciu Petra, Răileanu Ion, Sabia Gheorghi, Sucman Ecaterina, Topal Galina, Zaikovskaia Elena, a depus prin intermediul oficiului poștal cererea de recurs prin care a solicitat: anularea încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 28 noiembrie 2023; anularea încheierilor Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 27 februarie 2024 emise în cadrul dosarelor nr.3-3458/23; nr.3-3478/23; nr.3-3541/23; nr.3-3546/23; nr.3-3557/23; nr.3-3558/23; nr.3-3565/23; nr.3-3575/23; nr.3-3579/23; nr.3-3585/23. (f.d. 41-43)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 iulie 2024, s-a acordat avocatului Bernaz Alexandru un termen de 10 (zece) zile calendaristice de la notificarea încheieri, pentru: identificarea recurentului în prezenta cauză și a actului judecătoresc care se contestă, respectând în acest sens prevederile articolelor 233 și 234 Cod administrativ; prezentarea cererii de recurs semnate cu semnătura olografă sau după caz, semnată cu semnătura electronică avansată calificată cu respectarea prevederilor Legii nr. 124 din 19.05.2022, privind identificarea electronică și serviciile de încredere; prezentarea originalul chitanței sau notei de plată, certificat de instituția financiară care a efectuat operațiunea, cu menționarea destinației plății, sau prin chitanța care confirmă achitarea taxei de stat prin Serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay), care confirmă achitarea taxei de timbru în mărime de 200 (două sute) lei. S-a atenționat recurenții/recurentul și avocatul Bernaz Alexandru că în cazul neconformării încheierii, instanța va examina din oficiu chestiunea inadmisibilității recursului. (f.d. 49-52)

La 19 august 2024 avocatul Bernaz Alexandru a depus o cerere în care a invocat că, în calitate de acte contestate identifică încheierea nr. 3403/23 din 28.11.2023 privind separarea pretențiilor și încheierea nr. 3-3558/23 din 27.02.2024 privind inadmisibilitatea acțiunii lui Răileanu Ion, în cazul din speță ultimul fiind identificat în calitate de recurent. Totodată avocatul a anexat dovada achitării taxei de timbru în mărime de 200 lei.

Concomitent avocatul a formulat și o cerere prin care a solicitat trimiterea în adresa Curții Constituționale spre examinare a Sesizării referitoare la controlul constituționalității a prevederilor art. 2 alin. (1) din Legea taxei de stat nr. 213/2023; articolelor 12/1 alin. (5), 84 alin. (2) și 188 alin. (1), (2) din Cod de procedură civilă.

Termenul de declarare a recursului:

În temeiul art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată, în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea contestată a fost emisă la data de 27 februarie 2024, fiind comunicată reprezentantului recurentului la 01 aprilie 2024, iar cererea de recurs a fost depusă prin intermediul oficiului poștal la 15 aprilie 2024, astfel Colegiul conchide că recursul a fost declarat în termen.

Argumentele părților:

În motivarea recursului declarat recurentul a invocat că cererea de chemare în judecată depusă la 24.11.2023 a fost semnată de reprezentantul reclamanților cu semnătura olografă, fiind depusă în original, cu anexarea copiei de pe cererea de chemare în judecată și a mandatelor avocațiale în original, semnate de fiecare din 94 de coreclamanți.

În aceste împrejurări consideră că nu existau temeiuri pentru declararea inadmisibilității acțiunii, deoarece la depunerea cererii de chemare în judecată au fost respectate prevederile art. 195, 212 din Codul administrativ și art. 167 alin. (1) lit. a), c) din Cod de procedură civilă, respectiv judecătorul care a dispus separarea pretențiilor, urma să confirme corespunderea copiilor cu originalul.

La fel, reprezentantul recurentului critică încheierea din 28 noiembrie 2023 prin care s-a dispus separarea pretențiilor, or, în opinia acestuia actul judecătoresc nominalizat contravine prevederilor art. 201 Cod administrativ și art. 188 alin. (2) din Cod de procedură civilă, fiind neîntemeiat și lipsit de raționament.

Poziția părților expusă în instanța de recurs:

Respectând principiul contradictorialității, în conformitate cu prevederile art. 38 din Codul administrativ, înaintea emiterii unei soluții, participanților la proces li s-a oferit posibilitatea de a-și expune punctul de vedere asupra recursului depus în prezenta cauză.

Astfel, Completul specializat a expediat în adresa intimatei Casa Națională de Asigurări Sociale cererea de recurs, oferindu-i posibilitate de a prezenta referință, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul său procedural și nu a prezentat referința.

Aprecierea instanței de recurs:

Conform art. 241 Cod administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi. Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel care nu se contestă separat cu recurs pot fi contestate odată cu fondul, dacă prezentul cod sau alte legi nu prevăd pentru încheierile judecătorești nicio cale de atac. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Cu referire la recursul împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 28 noiembrie 2023, Completul judiciar reține următoarele.

Prevederile art. 236 din cap. III în cartea a treia din Codul administrativ reglementează temeiurile de inadmisibilitate a cererii de apel, corespunzător prin prisma prevederilor art. 241 alin. (3) din Codul administrativ și cererii de recurs.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul (recursul) se declară inadmisibil, în special când: a) hotărârea în fond nu poate fi contestată cu apel; [...].

Inițial, Completul judiciar constată că recursul depus de avocatul Bernaz Alexandru, în interesele recurentului Răileanu Ion, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 28 noiembrie 2023 (privind separarea pretențiilor) nu întrunește o condiție de fond, şi anume, încheierea din 28 noiembrie 2023 nu formează obiectul recursului potrivit capitolului IV din cartea a treia al Codului administrativ.

În acest sens, Completul specializat relevă că legislaţia naţională pertinentă nu reglementează o cale de atac împotriva încheierii primei instanțe, prin care s-a dispus separarea pretențiilor, care în virtutea legii nu se contestă separat cu recurs, fapt care condiţionează ne susceptibilitatea atacării în ordine de recurs a încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 28 noiembrie 2023.

Conform art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: a) declară recursul inadmisibil.

Din materialele cauzei rezultă că, la 24 noiembrie 2023 avocatul Bernaz Alexandru, reprezentându-l pe reclamantul Răileanu Ion și 93 coreclamanți, a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actelor administrative și obligarea la recalcularea pensiei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 28 noiembrie 2023, s-a dispus separarea pretențiilor într-un proces aparte pentru fiecare coreclamant. S-a obligat reprezentantul reclamanților, avocatul Bernaz Alexandru, să prezinte câte o copie a cererii de chemare în judecată, cu înscrisurile anexate pentru fiecare dosar separat. (f.d. 26-32)

Potrivit art. 241 din Codul administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi.

În contextul normei citate se impune concluzia inadmisibilității recursului declarat de avocatul Bernaz Alexandru, în interesele recurentului Răileanu Ion, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 28 noiembrie 2023, or, încheierea privind separarea pretențiilor nu se supune nici unei căi de atac, întrucât Codul administrativ sau o altă Lege nu prevede contestarea acestui act de dispoziţie judecătoresc. Iar, acest fapt a fost indicat expres în dispozitivul încheierii, care constituie obiectul recursului în prezenta cauză.

Astfel, recurentul nu poate întreprinde ceea ce este interzis prin Codul administrativ, or, în conformitate cu art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

În această ordine de idei, argumentele invocate în cererea de recurs cu privire la ilegalitatea încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 28 noiembrie 2023, nu pot fi acceptate de instanţa de recurs, deoarece acestea sunt irelevante în condiţiile în care se referă la dezacordul faţă de un act judecătoresc, care în virtutea legii nu poate fi atacat cu recurs.

Din considerentele menționate, Completul de judecată ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de avocatul Bernaz Alexandru în interesele recurentului lui Răileanu Ion împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 28 noiembrie 2023, pe motiv că a fost depus împotriva unei încheieri, care în virtutea legii nu poate fi atacată cu recurs.

Cu referire la recursul împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 27 februarie 2024, Completul judiciar reține următoarele.

În corespundere cu art. 243 alin. (1) lit. c), (2) Cod administrativ, examinînd recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere. Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că, la 24 noiembrie 2023 avocatul Alexandru Bernaz, acționând în interesele reclamanților Andrei Aladov, Prascovia Arabadji, Elena Arabaji, Elena Arnaut, Nina Arusoi, Eva Bessarab, Stepanida Bîrlea, Elena Boiștean, Matrena Boiștean, Piotor Bolgar, Didina Bozian, Ana Caipac, Nadejda Calceva, Vasili Calciu, Elena Capaclî, Alexandra Capsamun, Nadejda Cara, Nadejda Caraiani, Alexandru Carp, Ivanna Cavajli, Dmitri Ceban, Prascovia Ceban, Olga Cebanova, Ivanna Chiciuc, Anna Chirovici, Ecaterina Chirovici, Semion Chiseev, Serghei Chiseev, Prascovia Cîssa, Vladimir Cîssa, Gavril Colpac, Olga Comur, Ivan Cristov, Stepan Culev, Liubov Culeva, Elena Dobrioglo, Valentina Dombrovschii, Anna Dragni, Evdochia Dudoglo, Ivan Dudoglo, Ivan Dușcov, Elizaveta Ghercioglo, Semion Ghercioglo, Prascovia Gîrlea, Olga Gorelco, Elena Gradinar, Elena Grosu, Ana Hurciuc, Gheorghi Ianacov, Matrona Ichizli, Mihail Ivanov, Valentina Ivanova, Maria Jalbă, Grigore Lazarenco, Nadejda Malițeva, Dmitri Mihnioglo, Vasile Miron, Maria Mitioglo, Vera Mlecicova, Gheorghi Mutcoglo, Raisa Mutcoglo, Olga Neagu, Pelaghia Nedova, Nadejda Nichita, Maria Odagiu, Pelaghia Panaitova, Ivan Petcov, Piotr Plucci, Petra Pulucciu, Ion Răileanu, Nadejda Răileanu, Anna Rușica, Gheorghi Sabia, Vasilisa Sabia, Maria Sarioglo, Anna Sarî, Vladimir Sarî, Ana Secreer, Constantin Statov, Ivan Stoicov, Maria Stoleru, Ivana Strucova, Ecaterina Sucman, Maria Tanurcova, Stefanida Telpis, Ivan Tofilat, Galina Topal, Sofia Tudorova, Piotr Velev, Elena Veleva, Vera Vîrlan, Stepanida Zaharia, Elena Zaikovskaia, Gheorghi Zotovici, a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea emiterii actelor administrative individuale favorabile privind calcularea și achitarea indexării pensiei.

Prin intermediul PIGD cererea a fost repartizată aleatoriu judecătorului Dodon Viorica.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 28 noiembrie 2023, s-a dispus separarea într-un proces aparte pretențiilor înaintate de fiecare reclamant. S-a reținut spre examinare acțiunea în contencios administrativ a reclamantei Aladov Andrei împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziei nr.6190/23 din 27 octombrie 2023 adoptată în procedura prealabilă și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind calcularea și achitarea pensiei cu indexarea în cuantum de 30,2 % conform coeficientului de indexare a ratei inflației la sfârșitul anului 2022. S-a remis vicepreședintelui interimar al Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, cauzele separate la acțiunea reclamanților enumerați supra, spre redistribuire aleatorie. S-a obligat reprezentantul reclamanților, avocatul Alexandru Bernaz, în termen de 15 zile de la notificarea încheierii, să prezinte câte o copie a cererii de chemare în judecată, cu înscrisurile anexate, pentru fiecare dosar separat, pentru a fi expediate pârâtei.

Prin intermediul PIGD cererea de chemare în judecată formulată de Răileanu Ion, a fost

distribuită judecătorului Guzun Corneliu, cauzei fiind atribuit nr. 3-3558/23 (f.d. 1)

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 27 decembrie 2023, reclamantului Răileanu Ion s-a acordat un termen de 15 zile calendaristice de la momentul recepționării încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de chemare în judecată, și anume: să semneze cererea de chemare în judecată, olograf sau electronic, în condițiile Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (f.d. 33).

Încheierea a fost notificată avocatului prin intermediul oficiului poștal, la 07 februarie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS8011215410AS, anexat la dosar. (f.d. 35)

Respectiv, termenul limită acordat de instanța de judecată prin încheierea din 27 decembrie 2023, expira la 22 februarie 2024.

La 19 februarie 2024 avocatul Bernaz Alexandru a depus la Judecătoria Chișinău sediul Centru o cerere în legătură cu emiterea încheierii nominalizate, în care a invocat că cererea de chemare în judecată depusă din numele lui Răileanu Ion și ceilalți 93 de reclamanți, a fost depusă în original la 24.11.2023, fiind semnată cu semnătură olografă de către avocat, iar instanța de judecată neîntemeiat a constatat faptul depunerii acțiunii în copie și nesemnată. Ca urmare, în opinia avocatului, judecătorul prin încheierea din 27 decembrie 2023 neîntemeiat a dispus înlăturarea neajunsurilor prin semnarea cererii de chemare în judecată cu semnătură olografă sau electronică. (f.d. 36-37)

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 27 februarie 2024, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. h) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Răileanu Ion, a fost declarată inadmisibilă (f.d. 38).

Din motivarea actului judecătoresc nominalizat rezultă că judecătorul nu a luat în considerare cererea depusă de avocatul Bernaz Alexandru la 19 februarie 2024, aceasta fiind lăsată fără apreciere, iar actul judecătoresc fiind motivat prin faptul că reclamantul nu s-a conformat încheierii din 27 decembrie 2023 și nu a înlăturat în termenul acordat neajunsurile admise la depunerea cererii de chemare în judecată.

La 15 aprilie 2024 avocatul Bernaz Alexandru, în interesele lui Răileanu Ion, a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 27 februarie 2024, solicitând anularea încheierii primei instanțe, cu restituirea cauzei la rejudecare.

Efectuând controlul judiciar asupra actului judecătoresc contestat, Colegiul consideră că judecătorul primei instanțe pripit a ajuns la concluzia de a declara acțiunea inadmisibilă din motivul neconformării indicațiilor instanței din încheierea din 27 decembrie 2023.

Urmează a fi reținut că, într-adevăr, în conformitate cu prevederile art. 213 Cod administrativ, dacă cererea de chemare în judecată nu corespunde prevederilor art. 211 alin. (1) și (2) și ale art. 212 alin. (1), judecătorul stabilește reclamantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă reclamantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea se consideră depusă la data inițială.

Conform art. 207 alin. (1), (2) lit. h) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin.(1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

După cum s-a menționat supra, judecătorul primei instanțe studiind materialele dosarului repartizat în procedura sa la 06 decembrie 2023, a considerat că cererea de chemare în judecată a

fost depusă de avocatul Bernaz Alexandru cu încălcarea prevederilor art. 211 alin. (2) din Cod administrativ, care prevede că cererea de chemare în judecată se semnează de reclamant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit.

Însă, în opinia Completului de judecată o astfel de concluzie este greșită, or, în conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, Procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.

Astfel, art. 139 alin. (1), (3) din Cod de procedură civilă stabilește că, (1) Documentele şi alte acte eliberate de autorităţi şi de persoane cu funcţie de răspundere în limitele competenţei şi împuternicirilor lor se prezumă a fi autentice. Dacă are unele suspiciuni în privinţa autenticităţii lor, instanţa este în drept să ceară din oficiu ca autoritatea sau persoana cu funcţie de răspundere care le-a eliberat să certifice autenticitatea lor. […] (3) La constatarea veridicităţii copiei de pe document sau de pe un alt înscris, instanţa judecătorească verifică procedeul tehnic de copiere, garantarea identităţii cuprinsului copiei cu cel al originalului, modul de conservare a copiei. […]

Așadar, în speță se constată că cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Bernaz Alexandru din numele lui Răileanu Ion și alți 93 de reclamanți, a fost depusă în original și semnată cu semnătura olografă la 24 noiembrie 2023, fiind repartizată judecătorului Dodon Viorica. Aceste circumstanțe se confirmă prin faptul că, în încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 28 noiembrie 2023, emisă în cadrul dosarului nr. 3-3123/2023 nu a fost făcută vreo mențiune că cererea de chemare în judecată a fost depusă cu încălcarea prevederilor art. 211 alin. (2) din Cod administrativ.

Respectiv, fiind dispusă separarea într-un proces aparte a pretențiilor formulate de fiecare reclamant și în vederea repartizării aleatorie prin intermediul PIGD a fiecărui dosar nou creat, instanța de judecată a efectuat copiile la cererea de chemare în judecată, originalul căreia a fost reținut la dosarul nr. 3-3123/2023, celelalte dosare fiind create în baza copiilor din cererea de chemare în judecată.

Prin urmare, odată ce copiile au fost efectuate de către colaboratorii instanței în baza originalului cererii de chemare în judecată, este greșită concluzia primei instanțe invocată în încheierea din 27 decembrie 2023 că cererea de chemare în judecată a fost depusă de avocatul Bernaz Alexandru cu încălcarea prevederilor art. 211 alin. (2) din Cod administrativ.

Or, după cum s-a menționat supra, cererea de chemare în judecată depusă la 24 noiembrie 2023 a fost semnată în modul stabilit de Lege, iar prin prisma prevederilor art. 139 din Cod de procedură civilă, procedeul tehnic de copiere efectuat de colaboratorii instanței de judecată ar trebui să garanteze identitatea cuprinsului copiei cu cel al originalului. Cu atât mai mult, este cunoscut faptul că originalul cererii de chemare în judecată cu semnătura olografă a avocatului Bernaz Alexandru se conține la dosarul nr. 3-3123/2023, care a fost reținut spre examinare în procedura judecătorului Dodon Viorica, în cadrul căruia a fost emisă încheierea de separare a pretențiilor.

În acest context, la evaluarea temeiniciei încheierii judecătorului judecătoriei Chișinău din 27 decembrie 2023, Completul judiciar consideră necesar de a reține că dreptul de acces la instanță trebuie să fie „concret și efectiv” [Bellet împotriva Franței, pct. 38; Zubac împotriva Croației (MC), pct. 76-79]. Efectivitatea dreptului de acces impune ca un individ „să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale” [ibidem, pct. 36; Nunes Dias împotriva Portugaliei (dec.) în privința normelor privind citarea de a compărea în instanță].

Legislația referitoare la formalitățile și termenele care trebuie respectate pentru a formula un recurs vizează asigurarea bunei administrări a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice (Cañete de Goñi împotriva Spaniei, pct. 36). Astfel, reglementarea în cauză sau aplicarea acesteia nu trebuie să împiedice justițiabilul să se prevaleze de o cale de atac disponibilă [Miragall Escolano și alții împotriva Spaniei, pct. 36; Zvolský și Zvolská împotriva Republicii Cehe, pct. 51). În special, trebuie, în fiecare caz, să se procedeze la o evaluare în lumina particularităților procedurii despre care se face vorbire. **Instanțele trebuie, în aplicarea normelor de procedură, să evite un formalism excesiv care ar aduce atingere caracterului echitabil al procedurilor și o flexibilitate excesivă care ar conduce la eliminarea condițiilor procedurale stabilite de lege** (Hasan Tunç și alții împotriva Turciei, pct. 32-33).

În lumina celor relatate, Completul judiciar consideră că menținerea încheierii primei instanțe, prin care s-a declarat inadmisibilitatea acțiunii din motiv că cererea de chemare în judecată nu este semnată în mod corespunzător, ar constitui la caz un formalism excesiv din partea instanțelor de judecată, care ar aduce atingere caracterului echitabil al procedurii.

Or, după cum s-a menționat supra, cererea de chemare în judecată a fost depusă cu respectarea normelor legislației în vigoare fiind semnată cu semnătura olografă, iar în cazul în care prin încheierea judecătorească s-a dispus separarea pretențiilor în privința fiecărui reclamant și copiile la cererea de chemare în judecată au fost efectuate de instanța de judecată, anume instanței de judecată îi revenea rolul să autentifice corespunderea copiei cu originalul depus de avocat, omisiunea autentificării copiei nu poate fi imputată reclamantului, în condițiile în care reclamantul acționând cu bună credință a depus cererea de chemare în judecată semnată în modul stabilit de Legislația în vigoare.

În această ordine de idei, instanța de recurs conchide că declararea acțiunii ca inadmisibilă din motiv că reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată, în condițiile descrise, va avea drept consecință o posibilă îngrădire a accesului liber la justiție pentru reclamant, aceasta riscând să fie lipsit de posibilitatea de a-și apăra drepturile și libertățile fundamentale, fapt ce este inadmisibil și contrar garanțiilor unui proces echitabil în sensul stabilit de articolul 6 § 1 din Convenție.

În consecință, raportând circumstanțele stabilite la normele de drept guvernate de raportul juridic litigios, completul specializat conchide că examinarea cauzei în instanța de fond a avut loc în mod incomplet, fără o apreciere și elucidare corespunzătoare a circumstanțelor cauzei, fără a fi luate în considerare argumentele invocate de avocatul Bernaz Alexandru în cererea depusă la 19 februarie 2024.

Din considerentele arătate, Completul specializat ajunge la concluzia de a admite recursul și a anula încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 27 februarie 2024, ca fiind una prematură, cu remiterea cauzei la rejudecare sub aspectele indicate.

Cu referire la cererea depusă de avocatul Bernaz Alexandru, în interesele recurentului Răileanu Ion privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (1) din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, art. 12[1] alin. (5), 84 alin. (2), 188 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul judiciar reține următoarele.

Conform art. 12/1 din Codul de procedură civilă, (1) În cazul existenţei incertitudinii privind constituţionalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Preşedintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor şi ordonanţelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluţionarea unei cauze, instanţa de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituţională.

(2) La ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate şi sesizarea Curţii Constituţionale, instanţa nu este în drept să se pronunţe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformităţii cu Constituţia a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiţii:

a) obiectul excepţiei intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituţie;

b) excepţia este ridicată de către una din părţi sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanţa de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluţionarea cauzei;

d) nu există o hotărîre anterioară a Curţii Constituţionale avînd ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac şi care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunţarea Curţii Constituţionale asupra excepţiei de neconstituţionalitate se amînă pledoariile.

(4) Dacă nu sînt întrunite cumulativ condiţiile specificate la alin.(2), instanţa refuză ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

(5) Instanţa de judecată poate ridica excepţia de neconstituţionalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curţii de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Modalitatea și cazurile de ridicare a excepției de neconstituționalitate au suferit modificări prin Legea nr. 17 din 5 aprilie 2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în vigoare din 1 iunie 2018). Astfel, ridicarea excepției de neconstituționalitate poate avea loc exclusiv în cadrul examinării fondului cauzei în prima instanță și în instanțele ce examinează căile de atac ordinare (apel, recurs).

Deci, pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale, este necesară întrunirea cumulativă a condițiilor imperative obligatorii prevăzute la art. 12/1 din Codul de procedură civilă.

Din interpretarea logico-juridică a dispozițiilor art. art. 12/1 alin. (5) din Codul de procedură civilă, rezultă cert că instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă examinează fondul cauzei după ce a constatat că cererea cu care a fost sesizată trece testul admisibilității, pe când, în prezenta speță se examinează recursul împotriva încheierii instanței de fond privind inadmisibilitatea acțiunii conform prevederilor cap. IV din cartea a treia din Codul administrativ. Mai mult, la caz, nu se întrevede că prevederile legale a căror neconstituționalitate o invocă recurentul, ar ține de examinarea recursului actual.

În această ordine de idei, Completul specializat ajunge la concluzia de a respinge cererea înaintată de avocatul Bernaz Alexandru, în interesele recurentului Răileanu Ion, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate şi sesizarea Curţii Constituționale.

Față de cele ce preced, pornind de la argumentele și analiza expusă mai sus, Completul specializat ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de avocatul Bernaz Alexandru în interesele recurentului Răileanu Ion, în partea contestării încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 28 noiembrie 2023, în același timp va admite recursul depus de avocatul Bernaz Alexandru în interesele recurentului Răileanu Ion, în partea contestării încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 27 februarie 2024, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În conformitate cu prevederile art. 12^1 din Codul de procedură civilă și art. 195, 243 alin. (1) lit. a), c), alin. (3) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

D E C I D E :

Se respinge cererea depusă de avocatul Bernaz Alexandru, în interesele recurentului Răileanu Ion, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale.

Se declară inadmisibil recursul depus de avocatul Bernaz Alexandru, în interesele recurentului Răileanu Ion, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 28 noiembrie 2023.

Se admite recursul depus de avocatul Bernaz Alexandru, în interesele recurentului Răileanu Ion.

Se anulează încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 27 februarie 2024, cu restituirea cauzei la rejudecare, în aceiași instanță și același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Dașchevici Grigore